

Vuoden 2021 talousarvion ja vuosien 2022-2023 taloussuunnitelman laadintaohjeet

1. Talousarvion ja -suunnitelman perusta

Haapaveden kaupungin strategian mukaisesti kaupungin taloutta hoidetaan pitkäjänteisesti siten, että Haapavesi ei ajaudu kriisikunnaksi. Vuoden 2019 tilinpäätöksessä kaupungin taseeseen on kertynyt ylijäämään n. 3,06 miljoonaa euroa. Kaupunkikonsernin taseessa vuoden 2019 tilinpäätöksessä on kertynyt alijäämää 0,249 miljoonaa euroa.

Talousarvion 2021 toiminnalliset tavoitteet tullaan johtamaan uudesta kaupunkistrategiasta.

2. Talousarvion laadintaperiaatteet ja raami

Vuoden 2021 talousarviossa toimintakateraami on lautakunta-/osastokohtainen. Eli osasto/lautakunta voi käyttää harkintaansa, miten osastokohtainen raami jakautuu tulosalueiden kesken. Kuten edellä on todettu, toimintakatteen kasvattaminen ei juuri ole mahdollista, mutta vuoden 2021 kustannusten nousu on tavallista enemmän ennusteiden varassa, niin **toimintakatteen nousu on 1 % vuoden 2020 tasosta**. Yleinen kustannusnousu on 2% vuodessa. Kunnallisen alan työehtosopimuskausi päättyi 31.3.2020. Tämän jälkeisistä palkankorotuksista ei ole tällä hetkellä tietoa. Liittokohtaiset neuvottelut käynnistynevät syksyllä. Talousarviossa henkilöstömenojen keskimääriseksi nousuprosentiksi arvioidaan 2,5%. Taulukkokorotus kts kohta 5.

Talousarvioehdotus on sovitettava annettuun raamiin. Toimintojen ja palveluiden vaihtoehdot pitää tarkastella ja kaikki vaihtoehdot ja ennen kaikkea edullisimmat tuotantotavat on tutkittava ja niihin siirtymistä tehtävä suunnitelma. Suunnitelma on esitettävä yhdessä talousarvion kanssa. Sekä talousarvio että -suunnitelma laaditaan vuoden 2020 rahanarvoon.

3. Investoinnit

Investoinneiksi lasketaan yli 10 000 euron uudisrakennus- ja peruskorjaushankkeet. Investoinneiksi voidaan katsoa myös hanke, joka on luonteeltaan investointi. Määrärahavaraukset tehdään ilman arvonlisäveroa. Lähtökohtana on että vuonna 2021 ei aloiteta uusia investointiohjelmia, vaan saatetaan loppuun keskeneräisiä projekteja. Pääsääntö ei koske lakiin perustuvien veloitteiden täyttämiseen tähtäviä investointeja. Hallintokuntien on tehtävä ehdotuksensa investointiohjelman siten, että hankkeelle esitetään seuraavat tekijät:

- kustannusarvio ja sen jakautuminen eri vuosille

- hankkeeseen saatavat rahoitusosuudet
- nettorahoitus
- hankkeen vaikutus käyttötalouteen

Hankkeet on asetettava tärkeysjärjestykseen. Kaupunkistrategian mukaisesti investoinnit mitoitetaan siten, että välttämättömät investoinnit kyetään toteuttamaan ja investointivaraa jää myös kaupunkia kehittäviin ja työllisyyttä edistäviin hankkeisiin. Etusijalla ovat investoinnit, joilla palvelurakennetta ja kustannustehokkuutta kehitetään suunnitelmallisesti.

Hallintokuntien on arvioitava talousarvioon myös investointeihin liittyvät poistonsa.

4. Hankinnat

Hankintoihin tarvittavat määrärahat varataan talousarvioon ja -suunnitelmaan pääsääntöisesti ilman arvonlisäveroa. Myyntihintoihin sisältyvää arvonlisäveroa ei esitetä tuloarviossa.

5. Henkilöstö

Hallintokuntien pitää liittää talousarvioehdotukseensa henkilöstösuunnitelma vuosille 2021-2023. Henkilöstösuunnitelman on perustuttava kaupungin strategiasta johdettuihin rakenteellisiin ratkaisuihin.

Palkkakuluihin budjetoidaan 2,5 % taulukkokorotus. Sivukuluihin varaudutaan tähän ohjeeseen liitettävän ohjeen mukaan. Sivukuluja voidaan tarkentaa kesän 2020 aikana.

Palkkamäärärahoja ei varata sellaisille tyhjille vakansseille, joille ei ole täyttölupaa. Mahdollisten kesätyöntekijöiden ja tiedossa olevien sijaisten palkkakulut on kuitenkin huomioitava talousarviossa.

6. Toiminnalliset tavoitteet

Myös toiminnalliset tavoitteet johdetaan kaupungin strategiasta. Tavoitteiden laadinnassa korostetaan erityisesti mitattavuutta. **Tavoitteista laaditaan erilliset taulukot.** Talousarvion laadinnassa on huomioitava, että valtuuston käsittelyssä olevien tavoitteiden pitää olla helposti seurattavia. Lautakunnat voivat asettaa talousarvion käsittelyssä myös tarkempia tavoitteita oman hallintokuntansa osalle. Näiden on kuitenkin oltava kaupungin strategian mukaisia.

7. Talousarvion tekninen valmistelu

Siivous- ja kiinteistöpalvelut, yleishallinto sekä ruokahuolto laativat omat talousarvionsa ensimmäisenä. Niiden muille hallintokunnille kohdistamat sisäiset laskutukset pitää sisällyttää hallintokuntien talousarvioehdotukseen. **Sisäiset menoarviot ovat sitovia eikä laskutusta korjata toteutuneen mukaan vuoden 2021 aikana. Sisäiset ylitykset/alitukset huomioidaan seuraavan vuoden laskutuksessa.**

Sisäiset ja ulkoiset menot pitää eritellä talousarviossa eli jokaiselle sisäiselle menolle tai tulolle on oltava oma sisäinen vastineensa, joka on kirjattava samannimiselle tilille. Esimerkiksi sisäisten vuokrien osalta käytetään kulutiliä 4971 Sisäiset vuokrat ja tulotiliä 3571 Sisäiset vuokrat. **Sisäisten menojen ja tulojen asettajien tulee keskustella keskenään.**

8. Aikataulu

Talousarvion ensimmäisten lukujen on oltava valmiina 29.9.2020, jotta ehditään kokoamaan koko kaupungin taloudellista tilannetta kuvaavat luvut.

Talousarviokirjan pitää olla kokonaisuudessaan valmis 30.10.2020. Budjetti käsitellään kaupunginhallituksessa ja päätetään kaupunginvaltuustossa marraskuussa. Tällöin voimme käsitellä yhtä aikaa sekä veropäätökset että talousarvion.

Talousarvio kirjataan suoraan Taloussuunnitteluohjelmaan ja sieltä se viedään talousarviomuotoisena kirjanpitoon. Erillisiä excel- tml- taulukoita laaditaan tarvittaessa ainoastaan omaa käyttötarkoitusta varten. Ohjeet sisäisistä kirjauksista on ehdottomasti huomioitava.

Siivous- ja kiinteistöpalveluiden sekä ruokahuollon on laadittava oma talousarvioehdotuksensa viimeistään 30.8.2020 mennessä ja toimitettava se välittömästi muille hallintokunnille sekä talousjohtajalle. Keskushallinto puolestaan ilmoittaa vyörytettävät kustannuksensa 30.8.2020 mennessä.

HAAPAVEDEN KAUPUNGINHALLITUS

XXXXX

XXXXX

Kaupunginjohtaja

Talousjohtaja

Ihmeen hyvä

Haapaveden kaupunki, PL 40, 86601 Haapavesi. Kaupungintalo, Tähtelänkuja 1, 86600 Haapavesi. Puhelin 08 4591 1 Faksi 08 4591 334, info@ihmeenhyva.fi, www.ihmeenhyva.fi